

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova
Generalni direktorat za multilateralne poslove

Br: 6/4-900/23-1135-3

Podgorica, 19. maj 2023. godine

INFORMACIJA
o potrebi potpisivanja

Memoranduma o partnerstvu koji se odnosi na Frankofone nacionalne inicijative (2023-2026) između Međunarodne organizacije za Frankofoniju (OIF) i Crne Gore

I Međunarodna organizacija za Frankofoniju (OIF)

Međunarodna organizacija za Frankofoniju (OIF) je osnovana 20. marta 1970. godine pod prvobitnim nazivom Agencije za kulturnu i tehničku saradnju (ACCT), kasnije reimenovane u Međuvladinu agenciju za Frankofoniju do 2005. godine, a potom u Međunarodnu organizaciju za Frankofoniju (OIF). Osnivači Agencije za kulturnu i tehničku saradnju su bili Leopold Sedar Sengor (Senegal), Habib Burgiba (Tunis), Hamani Diori (Niger), Norodom Sihanuk (Kambodža) i Žan-Mark Leže (Kanada), koji su tada potpisali Povelju o osnivanju iz Niameja.

OIF okuplja 88 država i vlada (54 punopravne članice, 7 pridruženih i 27 država u statusu posmatrača), kojima je zajednički cilj upotreba i promocija francuskog jezika. Moto organizacije je jednakost, komplementarnost i solidarnost. Uloga Frankofonije je u promociji francuskog jezika, poštovanju principa višejezičnosti i kulturne raznolikosti, unapređivanju demokratije, mira i poštovanje ljudskih prava, te solidarnosti u frankofonom prostoru. Sjedište OIF-a se nalazi u Parizu i ove godine obilježava 53 godine postojanja. Ukupan broj frankofonih govornika u svijetu iznosi 321 milion.

Samiti šefova država i vlada (ili Samiti Frankofonije) predstavljaju najviše instance odlučivanja, dok se ostale odluke donose na Ministarskoj konferenciji i Stalnom savjetu Frankofonije. Pored ovog, organizacionu strukturu Frankofonije čine generalni sekretar, Parlamentarna skupština Frankofonije - APF (kojoj je Skupština Crne Gore zvanično pristupila 9. jula 2022. kao pridružena članica), Univerzitetska agencija Frankofonije – AUF (u čijoj mreži je Univerzitet Crne Gore), TV5 Monde (međunarodni frankofoni televizijski kanal) i Međunarodno udruženje frankofonih opština – AMIF (Crna Gora nije član ovog udruženja).

Potpisivanjem Povelje u Hanoju, pozicija generalnog sekretara OIF-a se po prvi put uvodi 1997. godine, za koju je tada imenovan egipatski diplomata Butros Butros Gali, dok je aktuelna generalna sekretarka Luiz Mušikivabo iz Ruande, koja je ponovo izabrana za ovu poziciju na XVIII Samitu Frankofonije u Đerbi.

Prvi Samit Frankofonije organizovan je 1986. godine i do sada je održano 18 samita Frankofonije. Posljednji XVIII Samit šefova i vlada Frankofonije održan je 19-20. novembra 2022. godine u Đerbi (Tunis).

OIF ima za cilj da doprinese poboljšanju kvaliteta života frankofone populacije. Svojim državama članicama pruža podršku u izradi i konsolidaciji njihovih politika i sprovođenju akcija međunarodne politike i multilateralne saradnje, u skladu sa četiri glavne misije:

- Promovisanje francuskog jezika, jezičke i kulturne različitosti, dijaloga i solidarnosti;
- Promovisanje mira, demokratije i ljudskih prava;
- Podrška obrazovanju, nauci i istraživanju, kao i digitalizaciji;
- Razvoj saradnje po pitanju održivog razvoja.

II Crna Gora i OIF

Crna Gora je na XIII Samitu Međunarodne organizacije Frankofonije, koji se održao od 23-24. oktobra 2010. u švajcarskom Montrou, primljena u Međunarodnu organizaciju Frankofonije (OIF) u svojstvu posmatrača. Pristupanjem OIF-u, obavezala se da podstiče učenje francuskog jezika u državnoj administraciji, posebno među diplomatama i njegovu upotrebu u međunarodnoj komunikaciji. Nosilac projekta saradnje sa OIF-om je Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore, u svojstvu koordinatora projekta.

Prvi Memorandum između Vlade Crne Gore i Međunarodne organizacije frankofonije, Vlade Francuske, Luksemburga i francuske zajednice u Belgiji (za period 2011-2014) potpisan je 12. maja 2011. godine u Podgorici. Ovim međunarodnim aktom je definisana formalno-pravna saradnja sa OIF-om o sprovođenju višegodišnjeg programa učenja francuskog jezika u državnoj administraciji Crne Gore, kroz program pod nazivom „Francuski jezik u diplomatiji i javnoj administraciji“, čiji je cilj povećanje broja frankofonih službenika Ministarstva vanjskih poslova i drugih državnih institucija. Od 2013. godine, u program su uključeni i članovi pregovaračke strukture za pristupanje EU.

Drugi Memorandum o partnerstvu između Vlade Crne Gore i Međunarodne organizacije za Frankofoniju za period 2016-2018. godinu, zaključen je septembra 2015. godine, u Jerevanu, u okviru programa „Francuski jezik u međunarodnim odnosima“, sa ciljem promovisanja upotrebe jezika u bilateralnoj i multilateralnoj diplomatiji. Memorandumom su se države partneri obavezali da poštuju principe višejezičnosti i kulturne raznolikosti na međunarodnom planu. Ovim se dokumentom reguliše i proces izbora projekata za nacionalne planove obuka, obavezu izbora nacionalne koordinacije za frankofoniju.

Treći Memorandum o partnerstvu između Vlade Crne Gore i Međunarodne organizacije za Frankofoniju za period 2019-2022, potpisan je u februaru 2020. godine. Memorandumom je predviđeno dalje jačanje jezičkih kompetencija kroz usvajanje stručne terminologije na francuskom jeziku iz oblasti diplomatije i međunarodnih odnosa.

Ministarstvo vanjskih poslova je, 7. septembra 2022. godine, dostavilo dokumentaciju o produženju saradnje sa OIF-om za naredni četvorogodišnji period 2023-2026. godine, koja je odobrena od strane izborne komisije OIF-a 14. septembra 2022. godine. Novi četvorogodišnji period iziskuje obavezu potpisivanja četvrtog Memoranduma o partnerstvu između Vlade Crne Gore i Međunarodne organizacije za Frankofoniju (OIF) za period 2023-2026. godinu.

Memorandum se zaključuje u cilju nastavka saradnje sa OIF-om kad je u pitanju program usavršavanja francuskog jezika za diplomate i službenike državne uprave Crne Gore. Njime je predviđena četvorogodišnja saradnja Vlade Crne Gore i Međunarodne organizacije za Frankofoniju, kroz realizaciju jezičkih obuka, tehničkih seminara i specijalizovanog ispita za oblast diplomatiju i međunarodne odnose, kao i promovisanje upotrebe francuskog jezika u bilateralnoj i multilateralnoj diplomatiji. Na taj način omogućeno je učenje i usavršavanje francuskog jezika za diplomate i službenike čiji radni zadaci uključuju međunarodnu saradnju, a program obuka će biti koncipiran na način da obuhvata usavršavanje jezika, kao i organizaciju seminara, te upoznavanje s načinom rada evropskih institucija, diplomatskom praksom u frankofonim zemljama, metodologijom pregovora, kao i sa aktuelnim temama i izazovima na međunarodnom planu. Novim četvorogodišnjim programom rada, planirane su i tri grupe početnika u prvoj godini učenja jezika u okviru četvorogodišnjeg programa.

Crna Gora je učestvovala na prethodnim samitima, i to na XIII Samitu u Montrou (oktobar, 2010), XIV Samitu u Kinšasi (oktobar, 2012), XVII Samitu u Jerevanu (oktobar, 2018) i XVIII Samitu u Đerbi (novembar, 2022). Na prošlogodišnjem Samitu Frankofonije u Đerbi, učestvovao je predsjednik Vlade Crne Gore i rukovodilac Ministarstva vanjskih poslova dr Dritan Abazović. Na Samitu je iskazana namjera Crne Gore da postojeći status „posmatrača“ u OIF-u unaprijedi u status „pridruženog člana“. Samit je rezultirao usvajanjem Deklaracije iz Đerbe i reizborom generalne sekretarke MOF-a Luiz Mušikivabo. Naredni Samit Frankofonije će se održati u Republici Francuskoj.

III Memorandum o partnerstvu koji se odnosi na Frankofone nacionalne inicijative (2023-2026) između Međunarodne organizacije za Frankofoniju (OIF) i Crne Gore

Shodno pozivu za izražavanje interesa za nastavak saradnje sa OIF-om od 1. juna 2022. godine, Crna Gora je podnijela novu aplikaciju za nastavak saradnje sa OIF-om za period 2023-2026, kroz potpisivanje Memoranduma o partnerstvu, u okviru projekta pod nazivom „Frankofona nacionalna inicijativa“. Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore, kao nosilac saradnje sa OIF-om, dostavilo je, 7. septembra 2022, prijavni formular sa planom rada i budžetskom procjenom za produžetak saradnje sa OIF-om za period 2023-2026, čiju selekciju je izvršila izborna komisija MOF-a 14. septembra 2022. godine. Ministarstvo vanjskih poslova je informisano o odobrenom nastavku saradnje 27. septembra 2022. godine.

U skladu sa Memorandumom, OIF i države i vlade su saglasni da sarađuju u oblasti jačanja kapaciteta država i vlada u definisanju i sprovođenju planova obuka na francuskom za diplomate i državne službenike koji su zaduženi za međunarodna pitanja i upućeni da predstavljaju svoju zemlju na međunarodnim sastancima, u međunarodnim i regionalnim organizacijama.

Projekat čine specijalizovane jezičke obuke iz oblasti diplomatije i međunarodnih odnosa, tehnički seminari koji se organizuju svake druge godine, kao i ispit za provjeru znanja iz oblasti poznavanja terminologije na francuskom jeziku iz oblasti diplomatije i međunarodnih odnosa, koji se polaže krajem novembra svake godine. Vršice se godišnja procjena projekta i budžeta, kako bi se ostalo u granicama raspoloživih sredstava.

Za izvršavanje ovog Memoranduma potrebno je obezbijediti 50% ukupnih troškova za potrebe održavanja jezičkih obuka tj. kurseva, dva tehnička seminara i ispite za po deset kandidata na godišnjem nivou, dok preostalih 50% finansira Međunarodna organizacija za Frankofoniju. Troškovi kofinansiranja obezbjeđivaće se iz budžeta Ministarstva vanjskih poslova.

Zaključivanje ovog Memoranduma ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa.

U ime OIF-a, Memorandum o partnerstvu potpisao je, 21. marta 2023. godine, šef Kancelarije administratora ove organizacije.

Memorandum o partnerstvu se potpisuje na francuskom jeziku.

**MEMORANDUM O PARTNERSTVU KOJI SE ODNOSI NA FRANKOFONE NACIONALNE
INICIJATIVE (2023-2026)**

IZMEĐU

MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE ZA FRANKOFONIJU

I

CRNE GORE

Memorandum o partnerstvu koji se odnosi na frankofone nacionalne inicijative (2023-2026)

IZMEĐU

Međunarodne organizacije za Frankofoniju (*u daljem tekstu: MOF*), sa sjedištem na adresi 19-21, avenue Bosquet, 75007 Paris, koju predstavlja gospodin Alen Ngok FAM, šef kancelarije administratora, ovlašćuje se od strane generalne sekretarke da potpiše ovaj memorandum,

s jedne strane,

I

Crna Gora (*u daljem tekstu: država partner*), koju predstavlja N.J.E. gospodine Miroslav ŠĆEPANOVIĆ, državni sekretar Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore, ovlašćen da potpiše ovaj memorandum,

s druge strane,

PREAMBULA

- **Uzimajući u obzir** odredbe Povelje Frankofonije kojom se predviđa da Frankofonija ima za cilj da promoviše uticaj francuskog jezika;
- **Podsjećajući** na status francuskog jezika kao zvaničnog i radnog jezika u većini međunarodnih i regionalnih organizacija;
- **Podsjećajući** da država partner, potpisnica Memoranduma o partnerstvu je država posmatrač MOF-a; procjenjujući obnovljenu ambiciju Frankofonije u cilju jačanja upotrebe i nastave francuskog jezika u svijetu, kao i njegovog položaja na međunarodnoj sceni, na regionalnom i nacionalnom nivou, u svrhu poštovanja jezičke raznolikosti, u skladu sa Strateškim okvirom Frankofonije za 2023-2026, predviđavajući takođe intenziviranje uticajne diplomatije i jačanja zastupljenosti frankofonih govornika u svim prioritetnim sektorima;
- **Podsjećajući** na preuzete obaveze iz Deklaracije o francuskom jeziku u jezičkoj raznolikosti Frankofonije, usvojene na XVIII Samitu Frankofonije, u Đerbi, koja se odnosi na valorizovanje kompetencija na francuskom jeziku prilikom angažovanja naših diplomata i predstavnika kao i na pridavanje važnosti kontinuiranoj obuci na francuskom jeziku za diplomate i državne službenike na temu međunarodnih odnosa;
- **Uzimajući u obzir** program Frankofonih nacionalnih inicijativa (2023-2026), čiji cilj je jačanje kapaciteta država i vlada u definisanju i sprovođenju planova obuka na francuskom za službenike i diplomate koji su zaduženi za međunarodna pitanja i upućeni da predstave svoju zemlju na međunarodnim sastancima, u međunarodnim i regionalnim organizacijama;

IZJAVLJUJU :

Član 1 : Predmet

MOF i Država partner su saglasni da sarađuju u cilju jačanja kompetencija na francuskom jeziku u centralnim upravama kroz jačanje jezičkih i profesionalnih kompetencija na francuskom jeziku sadašnjih ili budućih diplomata i državnih službenika zaduženih za međunarodna pitanja (*u daljem tekstu: projekat*).

Ovaj projekat nosi naziv „Frankofona nacionalna inicijativa (*u daljem tekstu: FNI*). Na osnovu izraženog interesa za FNI koji je predstavljen MOF-u 7. septembra 2022. godine od strane države partnera, čiju selekciju je izvršila izborna komisija, sa sjedištem u Parizu 14. septembra 2022. godine, MOF i država postaju partneri na projektu do 31.decembra 2026. godine.

Projekat sadržati jasnu formu implementiranih aktivnosti obuka, u cilju unapređenja jezičkih i profesionalnih kompetencija na francuskom, upotrebe i vidljivosti francuskog jezika i Frankofonije u državnim upravama. Vršiće se godišnja procjena projekta i budžeti će se utvrđivati za ovu priliku na početku godine kako bi se ostalo u granicama raspoloživih sredstava.

Član 2 : Frankofone nacionalne inicijative (FNI)

Frankofone nacionalne inicijative (FNI), razrađene kroz Godišnje planove obuka (*u daljem tekstu: GPO*), imaju za cilj da razviju aktivnosti obuka radi jačanja kompetencija na francuskom jeziku u javnim upravama. Ove uprave treba da raspoložu određenim brojem kadrova i eksperata koji se bave međunarodnim pitanjima u cilju upotrebe francuskog jezika na međunarodnoj sceni. Radi se o jačanju stručnih kompetencija na francuskom jeziku za kadrove i eksperte (žene i muškarci), koji se bave međunarodnim pitanjima identifikovanih uprava, za period od 4 (četiri) godine.

Član 3 : Međusobne obaveze

Država partner se obavezuje da :

1) Podstakne na višejezičnost u javnoj upravi

1.1.uvodeći francuski kao jedan od jezika na prijemnim ispitima za diplomatsku karijeru, ukoliko već nije uveden,

1.2.prepoznavajući i valorizujući jezičke i profesionalne kompetencije na francuskom jeziku za službenike određenih uprava,

1.3.stavljajući akcenat na stručne kompetencije na francuskom jeziku u kontinuiranoj obuci za diplomate i državne službenike,

1.4.uzimajući u obzir znanje francuskog jezika (B1 shodno Zajedničkom evropskom okviru za žive jezike - CECRL) za postavljenje diplomata i državnih službenika u stalnim predstavništvima i misijama pri međunarodnim ili regionalnim organizacijama u kojima je francuski zvanični (npr. OUN u Ženevi, Beču) i radni jezik i u stalnom predstavništvu ili misiji pri Evropskoj uniji.

2) Se pridržava principa višejezičnosti i kulturne raznolikosti na međunarodnoj sceni

2.1.dajući svojim predstavnicima kao zvaničnu instrukciju da sprovode odredbe Deklaracije o francuskom jeziku u jezičkoj raznolikosti Frankofonije, usvojene na XVIII Samitu Frankofonije u Đerbi, posebno u odnosu na njene stavove od 11 do 17,

2.2.ističući članstvo države partnera u MOF-u kao i u okviru partnerstva koje se uspostavlja ovim Memorandumom o partnerstvu u svrhu interne i eksterne komunikacije državne uprave, posebno tokom mogućeg predsjedavanja Savjetu Evropske unije ili drugim međunarodnim ili regionalnim organizacijama.

MOF se obavezuje da finansijski i tehnički podrži države za vrijeme važenja ovog Memoranduma o partnerstvu, do maksimalnih 50% budžeta za projekte.

Član 4: Izbor projekata Frankofone nacionalne inicijative (FNI)

Shodno pozivu za izražavanje interesa, objavljenom 1. juna 2022. godine, izborna komisija MOF-a je izvršila selekciju projekata za koje je procijenila da mogu biti podržani. Obaveza nosilaca projekata je da svake godine dostave godišnje planove MOF-u, koji iste odobrava početkom godine nakon odobrenja budžeta.

Član 5 : Uslovi za koordinaciju

Država partner imenuje nacionalnog političkog koordinatora / koordinatoru, koji/a će upravljati projektom i ujedno biti zadužen/a za definisanje koncepta, praćenje, sprovođenja projekta, koordinaciju između uprava, kao i za saradnju sa MOF-om.

Država partner imenuje nacionalnog tehničkog koordinatora/koordinatoru, ukoliko je moguće da to bude u javnoj ustanovi za kontinuirane obuke (Državna škola za administraciju, Institut ili Diplomatska akademija, itd), lice koje je ovlašćeno od strane državnog organa da upravlja i implementira projekat. Država partner je dužna da odredi instituciju koja će primiti godišnju kontribuciju MOF-a, kao i da, ukoliko je potrebno, razvije neophodne kompetencije u svojoj instituciji u cilju implementacije FNI.

Država partner je dužna da odredi nacionalnu instituciju koja će biti ovlašćena da primi godišnju subvenciju odobrenu od strane OIF-a i da, ukoliko je potrebno, razvije neophodne kompetencije u instituciji u cilju sprovođenja FNI-e.

Nacionalni politički i tehnički koordinatori su dužni da saraduju sa ostalim ministarstvima, koja su uključena u ovaj program u cilju identifikovanja potreba ciljne grupe i implementacije ovog memoranduma.

1) Uloga nacionalne koordinacije FNI

Nacionalna koordinacija FNI ostvaruje komunikaciju sa MOF-om u cilju definisanja godišnjih planova obuka, koji imaju za cilj da promovišu upotrebu i znanje francuskog jezika u diplomatiji i javnoj upravi države koju predstavlja. Zadaci nacionalne koordinacije FNI su da:

- Pristupi, prije predaje projekata MOF-u, identifikovanju potreba u upravama ili ustanovama, preselekciji i evidenciji polaznika, u skladu sa ciljevima projekta;
- Identifikuje službe i radna mjesta u upravi koja bi mogla da ispune kriterijume za izbor projekta, konkretno u slučaju FNI;
- Periodično okuplja rukovodioce obuka iz ovih službi, ministarstava i institucija ili iz ustanova u cilju dostavljanja potrebnih informacija;
- Podnosi u propisanom roku godišnji plan FNI;
- Identifikuje na svojoj teritoriji eksperte i eventualne organizatore jezičkih obuka;
- Redovno prati različite aktivnosti, prisutnost polaznika na obukama, efikasnost obuka i priznavanje stečenih kompetencija u karijeri službenika, koji se usavršavaju ovim putem;
- Prati organizaciju jezičkih boravaka na osnovu dostavljenih prijava, koje je MOF odobrio i potpisuje neposredno ugovor sa organizatorima obuka, koji su akreditovani od strane MOF-a;
- Izvještava o upotrebi subvencije, uplaćene od strane MOF-a, shodno važećim pravilima organizacije;
- Aktivno učestvuje na sastanku Upravnog odbora za programe, organizovanog od strane MOF-a.

2) Uloga MOF-a

Predstavnici MOF-a, zaduženi za praćenje programa, uspostavljaju komunikaciju sa nacionalnom koordinacijom FNI. Zadaci predstavnika MOF-a su da:

- Izučava sadržaj i relevantnost godišnjih zahtjeva za finansiranje, prateći usaglašenost između programskih ciljeva, polaznika i aktivnosti, koje su predložene od strane nacionalnih partnera u okviru ovog programa i u skladu sa preuzetim obavezama;
- Vršiti nadzor, zajedno sa saradnicima, nad časovima u smislu da se isti održavaju u skladu sa posebnim ciljevima i stručnim i inovativnim metodama usavršavanja, kao i obezbjeđuje njihovu upotrebu u nastavi, ukoliko je potrebno (udžbenici "Objectif diplomatie", platforma za učenje dijelimično na daljinu, pedagoški materijal koji predlaže TV5 MONDE itd);
- Pomaže, u slučaju potrebe, definisanju tematskih seminara i izboru predavača;
- Odobrava početkom godine zahtjeve za jezičke boravke,
- Pruža podršku, u saradnji sa nacionalnom koordinacijom i saradnicima, kvalitetu evaluativnog materijala jezičkih kompetencija, kroz razvoj i promovisanje standardizovanih ispita i testova prilagođenih potrebama polaznika, u skladu sa međunarodnim normama;
- Analizira izvještaje o realizaciji projekta koje dostavljaju saradnici preko nacionalnih koordinatora i predlaže, ukoliko je potrebno, dodatne smjernice u cilju realizacije utvrđenih ciljeva;
- Zvanično predstavlja MOF tokom aktivnosti programa (na početku ili na kraju seminara, obuka, prilikom dodjeljivanja sertifikata ili diploma);

Član 6 : Finansiranje

MOF će odobriti sredstva u iznosu do 50% sufinansiranja svih aktivnosti, koje se organizuju u okviru projekta Frankofone nacionalne inicijative. Država partner će odobriti sredstva do 50% sufinansiranja istih

aktivnosti. Svaka država partner može da uspostavi saradnju sa partnerima, za koje procijeni da su komplementarni i adekvatni.

Aktivnosti se svake godine ponovo utvrđuju i prilagođavaju u skladu sa raspoloživošću budžeta MOF-a, države partnera i drugih eventualnih partnera.

Član 7 : Izbor organizatora obuka i eksperata

Država partner odlučuje o izboru organizatora i eksperata obuka, koji učestvuju u okviru projekta FNI, shodno jasnim kvalitativnim kriterijumima.

Organizator jezičkih obuka je prethodno označen kao partner u projektu FNI, o kojem informiše država partner organizaciju MOF, koja treba da se saglasi sa ovim predlogom. Svaka izmjena organizatora jezičkih obuka se vrši na iniciranje partnera, a potom se ista dostavlja MOF-u na odobrenje.

U slučaju poziva za podnošenje ponuda, kriterijume za izbor prethodno odobrava MOF.

Jezički boravci, koje kofinansira MOF, treba da se organizuju u jednom od dva centra, sa kojima organizacija ima saradnju.

Pedagoški materijal za obuke treba da bude neutralan i da ne sadrži rodne stereotipe, niti bilo koji diskriminatorni oblik. U granicama mogućeg, odabrane teme za tehničke obuke, na primjer, studije slučaja i vježbe u upotrebi, omogućiće komunikaciju na teme i vrijednosti Frankofonije, poput jednakosti žena i muškaraca ili poštovanje jezičkih raznolikosti.

Izbor eksperata i ekspertkinja, koji će predavati na istoj obuci bi trebalo da se zasniva na jednakoj zastupljenosti žena/muškaraca, u skladu sa Strategijom Frankofonije u oblasti jednakosti žena i muškaraca (JŽM), usvojenom na XVII Samitu u Jerevanu (11-12. oktobar 2018. godine).

Član 8 : Zastupljenost partnerstva

Država nastoji da definiše i sprovede strategiju komunikacije u cilju upoznavanja javne uprave i ciljnih grupa sa FNI, kao i sa izazovima jezičke raznolikosti na međunarodnim instancama. Ima za cilj da razvije aktivnosti valorizacije učesnika i učesnica u programu.

Takođe, nastoji da istakne na pravom mjestu i u svakom obraćanju u vezi sa realizacijom projekta, uključujući korespondenciju sa svim polaznicima, kao i izvještaje, sljedeću napomenu « **uz podršku Međunarodne organizacije za Frankofoniju** », sa logom MOF-a.

MOF se obavezuje na vrednovanje dobre prakse i rezultata ostvarenih od strane partnera tokom zasijedanja nadzornog odbora za FNI ili u svakoj datoj prilici.

Član 9 : Monitoring

MOF i država partner vrše redovan monitoring ovog Memoranduma o partnerstvu, u cilju razmatranja svih pitanja koja se tiču ovog Memoranduma, kao i godišnjeg izvještaja i elemenata praćenja napretka u karijeri diplomata i službenika.

Ove strane pristupaju evaluaciji sprovođenja ovog Memoranduma.

Član 10: Statut

Ovaj memorandum se ne može upisati kao ugovor u skladu sa članom 102 Povelje Ujedinjenih nacija.

Član 11: Stupanje na snagu i validnost

Ovaj Memorandum o partnerstvu stupa na snagu danom potpisivanja ugovornih strana na period od četiri (4) godine i važi do 31. decembra 2026. godine.

U potvrdu navedenog, MOF i država partner pristupaju potpisivanju ovog Memoranduma u dva (2) originalna primjerka na francuskom jeziku.

U Parizu, 21. marta 2023.

U....., dana .....

Za Međunarodnu organizaciju za Frankofoniju

Za Državu partnera

Potpis

Gospodin Alen Ngok FAM
Šef Kancelarije administratora
Po ovlašćenju generalne sekretarke

Nj.E. Miroslav ŠĆEPANOVIĆ
Državni sekretar Ministarstva vanjskih poslova
Crne Gore

Pečat MOF-a

MÉMORANDUM DE PARTENARIAT
RELATIF AUX INITIATIVES
FRANCOPHONES NATIONALES (2023-2026)

Entre

**L'Organisation internationale
de la Francophonie**

Et

Le Monténégro

MÉMORANDUM DE PARTENARIAT RELATIF AUX INITIATIVES FRANCOPHONES NATIONALES (2023-2026)

ENTRE

L'Organisation internationale de la Francophonie (ci-après « l'OIF ») dont le siège est situé au 19-21, avenue Bosquet, 75007 Paris, représentée par Monsieur Alain Ngoc PHAM, Chef de Bureau de l'Administrateur, par délégation de la Secrétaire générale, dûment habilité à signer le présent mémorandum,

d'une part,

ET

Le Monténégro (ci-après « l'État partenaire ») représentée par Son Excellence Monsieur Miroslav ŠĆEPANOVIĆ, Secrétaire d'État du ministère des Affaires étrangères du Monténégro, dûment habilité à signer le présent mémorandum,

d'autre part,

PRÉAMBULE

CONSIDÉRANT les dispositions de la Charte de la Francophonie qui prévoient notamment que la Francophonie a pour objectif de promouvoir le rayonnement de la langue française ;

RAPPELANT le statut de langue officielle et de langue de travail du français dans la plupart des organisations internationales et régionales ;

RAPPELANT que l'État partenaire, signataire du présent Mémorandum de partenariat, est un État observateur de l'OIF ; Considérant l'ambition renouvelée de la Francophonie de renforcer l'usage et l'enseignement de la langue française dans le monde, ainsi que sa position sur la scène internationale, aux niveaux régional et national, dans le respect de la diversité linguistique, conformément au Cadre stratégique de la Francophonie 2023-2026 qui vise aussi à intensifier la diplomatie d'influence et à renforcer la présence des francophones dans tous les secteurs prioritaires ;

RAPPELANT les engagements pris dans la Déclaration sur la langue française dans la diversité linguistique de la Francophonie adoptée au XVIIIe Sommet de la Francophonie, à Djerba, relatifs notamment à la valorisation des compétences en français dans le recrutement de nos diplomates et représentants ainsi qu'à l'attention portée à la formation continue en français des diplomates et fonctionnaires sur les questions internationales ;

CONSIDÉRANT le programme des Initiatives francophones nationales (2023-2026) dont l'objectif est notamment de renforcer les capacités des États et gouvernements dans la définition et la mise en œuvre de plans de formation au et en français des fonctionnaires et diplomates en charge de dossiers internationaux et amenés à représenter leur pays dans les réunions internationales, notamment au sein d'organisations internationales et régionales ;

IL EST CONVENU CE QUI SUIT :

Article 1. OBJET

L'OIF et l'État partenaire s'entendent pour coopérer au renforcement des capacités en langue française des administrations centrales à travers la consolidation des compétences langagières-professionnelles en français des actuels ou futurs diplomates et fonctionnaires nationaux en charge de dossiers internationaux (ci-après « le projet »).

Ce projet s'intitule « Initiative francophone nationale » (ci-après IFN). Sur la base de la manifestation d'intérêt pour une IFN présentée à l'OIF le 7 septembre 2022 par l'État partenaire et retenue par la commission de sélection qui a siégé à Paris le 14 septembre 2022, l'OIF et l'État deviennent partenaires du projet jusqu'au 31 décembre 2026.

Le projet décline la forme très concrète des actions de formation mises en œuvre pour le renforcement des compétences langagières-professionnelles en français, de l'usage et de la visibilité du français et de la Francophonie au sein des administrations nationales. Il sera évalué annuellement et les budgets pourront être redéfinis en début d'année civile afin de rester dans la limite des ressources disponibles.

Article 2. LES INITIATIVES FRANCOPHONES NATIONALES (IFN)

Les IFN, déclinées en Plans annuels de formation (ci-après « PAF »), ont pour objectif de développer des activités de formations visant le renforcement des capacités en français des administrations. Celles-ci doivent disposer à terme d'un nombre suffisant de cadres et experts chargés de dossiers internationaux en mesure d'utiliser le français sur la scène internationale. Il s'agit donc, sur une durée de 4 (quatre) ans, de renforcer les capacités professionnelles en français des cadres et experts (femmes et hommes) en charge de dossiers internationaux des administrations identifiées.

Article 3. ENGAGEMENTS RÉCIPROQUES

L'État partenaire s'engage à :

1. Encourager le plurilinguisme au sein de la fonction publique

- 1.1** en introduisant, lorsque ce n'est pas le cas, la maîtrise du français comme l'un des critères à prendre en compte dans les concours d'accès à la carrière diplomatique ;
- 1.2** en reconnaissant et valorisant les compétences langagières-professionnelles en français des agents des administrations cibles ;
- 1.3** en accordant une place aux compétences professionnelles en français dans la formation continue proposée aux diplomates et fonctionnaires ;
- 1.4** en tenant compte d'une maîtrise minimum (B1 du CECRL) de la langue française pour l'affectation de ses diplomates et fonctionnaires dans les Représentations permanentes et Missions auprès des organisations internationales ou régionales dans lesquelles le français est langue officielle (par exemple, l'ONU à Genève et à Vienne) et de travail et à la Représentation permanente ou Mission auprès de l'Union européenne ;

2. Faire respecter les principes du multilinguisme et de la diversité culturelle sur la scène internationale

- 2.1** en donnant à ses représentants comme instruction officielle de mettre en œuvre les dispositions de la Déclaration sur la langue française dans la diversité linguistique de la Francophonie adoptée au XVIIIe Sommet de la Francophonie, à Djerba, en particulier ses paragraphes 11 à 17.
- 2.2** en donnant une visibilité à l'appartenance de l'État partenaire à l'OIF ainsi qu'au partenariat mis en place par le présent mémorandum dans les supports de communication interne et externe de l'administration nationale, notamment lors de la Présidence éventuelle du Conseil de l'Union européenne ou d'autres organisations internationales ou régionales.

L'OIF s'engage à accompagner financièrement et techniquement l'État sur la durée du présent mémorandum, à la hauteur maximale de 50 % du budget des projets.

Article 4. SÉLECTION DES PROJETS D'INITIATIVE FRANCOPHONE NATIONALE (IFN)

Suite à l'appel à manifestation d'intérêt publié le 1er juin 2022, une commission de sélection interne à l'OIF a retenu les projets susceptibles d'être accompagnés. Les porteurs de ces projets sont invités à faire parvenir leur PAF à l'OIF chaque année. L'OIF validera les PAF présentés en début d'année après validation de sa planification budgétaire.

Article 5. MODALITÉS DE COORDINATION

L'État partenaire désigne un coordinateur / une coordinatrice national(e) politique, maître d'œuvre du projet, chargé(e) de la conception du projet, du suivi de sa mise en œuvre, de la coordination des administrations ainsi que des relations avec l'OIF.

L'État partenaire désigne un coordonnateur / une coordinatrice national(e) technique, si possible au sein d'un établissement public de formation continue (École nationale d'administration, Institut ou Académie diplomatique, etc.), maître d'ouvrage du projet mandaté par les autorités nationales pour assurer la mise-en-œuvre du projet.

Il revient à l'État partenaire de désigner l'institution nationale habilitée à recevoir la subvention annuelle allouée par l'OIF et de développer les compétences nécessaires au sein de cette institution pour mettre en œuvre l'IFN, le cas échéant.

Ces coordinations nationales politique et technique veilleront à travailler avec les autres Ministères impliqués dans le programme afin d'identifier les besoins du public cible et de mettre en œuvre le présent mémorandum.

1. Le rôle de la coordination nationale de l'IFN

La coordination nationale de l'IFN est l'interlocutrice de l'OIF pour la définition des PAF visant à promouvoir l'usage et la maîtrise du français dans la diplomatie et la fonction publique de l'État qu'elle représente. Il revient à cette coordination nationale de l'IFN :

- ❖ De procéder, en amont du dépôt des projets à l'OIF, à l'identification des besoins auprès des administrations concernées, à l'information, à la présélection et au recrutement des bénéficiaires, au vu des objectifs poursuivis par le projet ;
- ❖ D'identifier les services et les postes au sein de son administration qui pourraient entrer dans les critères d'éligibilité au projet, dans le cas d'une IFN ;
- ❖ De réunir périodiquement les responsables de formation de ces services, ministères et institutions pour leur apporter les éléments d'information nécessaires ;
- ❖ De soumettre dans le délai de rigueur annuel le PAF de l'IFN ;
- ❖ D'identifier, sur son territoire les expert(e)s et éventuels prestataires des formations linguistiques ;
- ❖ D'assurer le suivi des différentes opérations, veillant notamment à l'assiduité des participant(e)s aux formations, à l'efficacité des formations et à la reconnaissance des compétences acquises dans les carrières des professionnels ainsi formés ;
- ❖ D'assurer l'organisation des séjours en immersion des candidatures validées par l'OIF et de contracter directement les prestataires de formation accrédités par l'OIF ;
- ❖ De rendre compte de l'utilisation de la subvention versée par l'OIF dans le respect des règles en vigueur dans l'Organisation ;
- ❖ De participer activement au Comité d'orientation du programme organisé par l'OIF.

2. Le rôle de l'OIF

Les représentant(e)s de l'OIF chargé(e)s du pilotage du programme sont les interlocuteurs et interlocutrices de la coordination nationale de l'IFN. Il leur revient :

- ❖ D'étudier le contenu et la pertinence des demandes annuelles de financement en veillant à la concordance entre les objectifs du programme, les publics et les actions proposées par les partenaires nationaux au titre de ce programme et au respect des engagements pris ;
- ❖ De veiller, en lien avec les opérateurs, à ce que les cours se déroulent sur la base d'objectifs spécifiques et de méthodes d'apprentissage spécialisées et novatrices, et assure le développement de ces méthodes le cas échéant (manuels « Objectif diplomatie », plateforme d'apprentissage partiellement à distance, outils pédagogiques proposés via TV5MONDE, etc.) ;
- ❖ D'aider, le cas échéant, à la définition des séminaires thématiques et au choix des intervenants ;
- ❖ De valider en début d'année les demandes de séjours en immersion ;
- ❖ De soutenir la qualité des outils d'évaluation des compétences linguistiques par le développement et la promotion, auprès des coordinations nationales et des opérateurs, d'examens et de tests standardisés répondant aux normes internationales et adaptés aux besoins du public ;
- ❖ D'analyser les comptes rendus d'exécution transmis par les opérateurs via les coordinations nationales et de proposer, le cas échéant, des réorientations pour l'atteinte des objectifs fixés ;
- ❖ De représenter officiellement l'OIF aux activités du programme (ouverture ou clôtures des séminaires de formation, remise de certificats ou de diplômes).

Article 6. FINANCEMENTS

L'OIF contribuera à hauteur de 50 % maximum au financement de l'ensemble des activités organisées dans le cadre du projet d'IFN. L'État partenaire contribuera à hauteur de 50 % minimum au financement de ces mêmes activités. L'État partenaire est invité à mobiliser les partenariats complémentaires qu'il juge opportuns.

Les actions sont redéfinies et adaptées chaque année en fonction des disponibilités budgétaires de l'OIF, de l'État partenaire et des autres partenaires éventuels.

Article 7. CHOIX DES PRESTATAIRES ET EXPERTS

Le choix des prestataires et experts des formations participants de l'IFN relève de l'État tout en étant soumis à des critères qualitatifs stricts.

Le prestataire des formations linguistiques est, par défaut, celui préalablement indiqué comme partenaire dans le projet d'IFN soumis par l'État et validé par l'OIF. Tout changement de ce prestataire devra être motivé par le partenaire puis validé par l'OIF.

En cas d'appel d'offre, les critères de sélection devront être validés par l'OIF préalablement à toute diffusion.

Les séjours en immersion cofinancés par l'OIF devront être organisés dans l'un des centres agréés par l'OIF.

Les supports de formation utilisés devront être neutres et ne pas véhiculer de stéréotypes de genre, ni toutes autres formes de discriminations. Dans la mesure du possible, les thèmes choisis pour les formations techniques, les exemples, études de cas et exercices utilisés permettront de communiquer sur des sujets et des valeurs portées par la Francophonie, tels que l'égalité entre les femmes et les hommes ou le respect de la diversité culturelle.

Le choix des expert(e)s intervenant dans une même formation devra prendre en compte autant que possible une parité femme / homme afin de répondre aux engagements de la Stratégie de la Francophonie en matière d'égalité entre les femmes et les hommes (EFH) adoptée au XVIIe Sommet d'Erevan (11-12 octobre 2018).

Article 8. VISIBILITÉ DU PARTENARIAT

L'État s'engage à définir et mettre en œuvre une stratégie de communication afin de faire connaître l'IFN auprès des administrations et publics cibles et de les sensibiliser aux enjeux de la diversité linguistique dans les instances internationales. Il développe des actions de valorisation des participant(e)s au programme.

Il s'engage également à faire figurer en bonne place et sur tous les supports de communication relatifs à l'exécution du projet, y compris dans la correspondance avec les bénéficiaires et dans les rapports et comptes rendus, la mention suivante « avec le soutien de l'Organisation internationale de la Francophonie » accompagnée du logo de l'OIF.

L'OIF s'engage à faire valoir les bonnes pratiques et résultats obtenus par le partenaire lors du comité de pilotage des IFN ou à toute autre occasion.

Article 9. SUIVI

L'OIF et l'État partenaire effectuent un suivi régulier du présent mémorandum pour traiter toute question concernant celui-ci et pour examiner le rapport annuel et les éléments de suivi de carrière des diplomates et fonctionnaires.

Les parties procèdent à l'évaluation de la mise en œuvre du présent mémorandum.

Article 10. STATUT

Ce mémorandum n'est pas susceptible d'être enregistré en tant que traité en vertu de l'article 102 de la Charte des Nations unies.

Article 11. ENTRÉE EN VIGUEUR ET VALIDITÉ

Le présent mémorandum entre en vigueur dès sa signature par les parties pour une durée de quatre (4) ans ne pouvant excéder le 31 décembre 2026.

EN FOI DE QUOI, l'OIF et l'État partenaire procède à la signature du présent mémorandum en deux (2) exemplaires originaux en langue française.

À Paris, le **21 MARS 2023**

À _____, le _____

Pour l'Organisation internationale
de la Francophonie,

Pour l'État partenaire,

Monsieur Alain Ngoc PHAM
Chef de Bureau de l'Administrateur
Par délégation de la Secrétaire générale

S.E.M. Miroslav ŠČEPANOVIĆ
Secrétaire d'État du ministère des Affaires étrangères
du Monténégro

